

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 534

гр. София, 29.05.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на петнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Джурковски
Членове: Александър Желязков
Емилия Колева

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева в присъствието на прокурора Л. Ц. Р. като разгледа докладваното от Емилия Колева Въззивно частно наказателно дело № 20231000600487 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.440, ал.2, във връзка с Глава 22-ра от НПК.

С протоколно определение № 1784 от 12.04.2023г., постановен о по ЧНД № 1160/2023г. Софийски градски съд, НО, 30 състав е оставил без уважение молбата на лишения от свобода Р. Л. за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка от наказанието му „Лишаване от свобода“.

В законния срок против определението на съда е постъпила **частна жалба** от адв.Ф. С. – упълномощен защитник на осъденото лице Л. /пълномощно на л.6 от възз.д/. В жалбата се поддържа, че определението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Счита, че са налице предпоставките на чл.70 от НК за условно предсрочно освобождаване на Л.. Същият бил дал доказателства за своето поправяне, полага труд, не е извършвал дисциплинарни нарушения, награждаван е и поощряван. Счита, че досегашният престой в затвора има траен превъзпитателен ефект, изтърпяното наказание е постигнало целите, прогнозата за живота му на свобода била позитивна. Съдът неправилно бил взел предвид заличените административни наказания. Правят се доказателствени искания, свързани с приобщаване на затворническото досие и изискване на актуални становища

от длъжностните лица в затвора. Сочат се обстоятелства, свързани с водените в родината на осъденото лице военни действия и в тази връзка положението на семейството му. Не били взети предвид от съда многобройните награди и поощрения на Л..

Моли да бъде отменено определението на СГС и постановен съдебен акт, с който бъде уважена молбата за условно предсрочно освобождаване на Л..

По делото в законния срок против определението на СГС е постъпила частна жалба /озаглавена като заявление/ и от осъденото лице Л.. Поддържа, че са изпълнени всички предпоставки за предсрочното му освобождаване. Сочи, че е променен типа на режима, при който се изпълнява наказанието му, че е награждаван многократно и няма наложени наказания. Сочи обстоятелства от семеен и личен характер, свързани с водената война в родината му Украйна.

Софийски апелативен съд, като взе предвид доводите, залегнали в частните жалби и като се запозна с материалите по делото намери, че за изясняване на обстоятелствата във връзка с постъпилата молба за условно предсрочно освобождаване е необходимо делото да бъде насрочено в открито съдебно заседание на основание разпоредбата на чл.345, ал.1, алт.2 от НПК, в което при условията на непосредственост да бъде изслушано осъденото лице, на което да се поставят въпроси, свързани с констатираната при него зона с дефицит – „Отношение към правонарушението“ и „Умения за мислене“.

В съдебно заседание пред въззивния съд осъденият Л. поддържа жалбата. Моли да се постанови УПО.

Представителят на САП оспорва жалбата. Моли да бъде потвърдено определението на СГС като правилно и съобразено със закона, като се придържа към обстойните мотиви към него.

Осъденото лице Л. в последната си дума моли за УПО. Счита, че в този момент ще е по-полезен на Родината и семейството си, ако е при тях.

СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД, като взе предвид доводите, залегнали в частните жалби, и като се запозна с материалите по делото, намери за установено следното:

Р. Л. е постъпил в Затвора - *** на 27.08.2016г. за изтърпяване на наказание десет години „Лишаване от свобода“ по присъда № 135 от

17.05.2019г. по НОХД № 2948 /2017г. на Софийски градски съд , изменена с решение № 132 от 20.04.2020г. по ВНОХД 1015/19г. САС , НО, 8-ми въззивен състав, за престъпление по чл.116, ал.1, т.4 от НК. Зачетен е предварителният арест с начална дата 31.01.2016г.

Видно от приложена по делото справка от Затвора – ***, към 15.02.2023г., лишеният от свобода Л. е изтърпял фактически 7 години, 00 месеца и 14 дни, от работа 2 месеца и 24 дни, всичко 7 години 3 месеца и 8 дни, с остатък от 2 години, 8 месеца и 22 дни.

Във връзка с молбата за условно предсрочно освобождаване, по делото е приложен доклад по чл.155 от ЗИНЗС от 09.02.2023г., изготвен от ИСДВР П. Ч.. В доклада са отбелязани социални-демографските данни за Л., който е украински гражданин, женен, с три деца, с висше образование, с професия „мениджър“. Описано е здравословното му състояние и психологически статус. Л. страда от различни хронични по своя характер заболявания. Към момента на интервюто не се наблюдават отклонения в поведението му. Не са констатирани зависимости към алкохол и психоактивни вещества. В доклада е описана житейската история на л.св. и семейното му положение.

Относно поведението му в затвора, в доклада е посочено, че сред лишените от свобода Л. се проявява „като човек с природна интелигентност, отговаряща на образователния му ценз, с прагматично насочена ценностна система, отзивчив, контактен, с добре развити комуникативни умения, наблюдателен, бързо се ориентира в непозната обстановка, с авторитет сред лишените от свобода, упорит в преследване на целите си, чувствителен, стреми се да контактува с лишени от свобода с по-ниска криминална заразеност. При засягане на интересите му или когато се почувства обиден става гневен, но не е агресивен. Доверява се на служителите, откровен и открит.

От 09.07.2021г. Л. е настанен на територията на 10-та група в затвора в гр.*** (група за осъдени чужди граждани), където не са наблюдавани агресивни прояви и нарушения на установения в затвора ред. Отношението му към пенитенциарните служители е в рамките на законоустановените изисквания. Отзивчив и готов да съдейства на администрацията при необходимост. Спрямо останалите лишени от свобода в групата показва уважително отношение, като се стреми да избягва

конфликтни ситуации.

На 13.09.2022г. Л. е разпределен на територията на 2-ра група, където се намира и към настоящият момент. Адаптацията в новата група е преминала относително благоприятно. До настоящият момент няма констатирани нарушения на територията на групата. Контактува без проблем с всички лишени от свобода от групата, като няма изразени дискриминационни нагласи.

Л. е поощряван както следва: с „Писмена похвала“ /заповед № 213/19.04.2018г. на началника на затвора, с „Извънредна хранителна пратка“ /заповед №342/09.07.2021г./ и с „Удължено свиждане“ / заповед № 326/06.07.2022г./. В доклада е отбелязано, че се стреми да спазва реда в затвора. За последно е награждаван със Зап.№533/01.12.2022г. на основание чл.98, ал.1, т.5 от ЗИНЗС. На основание чл.109 от ЗИНЗС не се счита за наказван.

Със заповед № 157/08.04.2022г. на началника на затвора, л.св. Л. е назначен да работи като „чистач“ на фитнес залата за лишени от свобода. При него се наблюдава положително отношение към труда, не е нарушавал трудовата дисциплина. Полагането на труд в затвора ангажира голяма част от свободното му време.

Л.св. Л. е включван в ограмотителен курс по изучаване на български език. Възползва се от възможността редовно да посещава фитнес залата за лишени от свобода. Участва в спортни мероприятия, организирани от администрацията на затвора с цел ангажиране на свободното време на лишените от свобода. Към днешна дата посещава компютърен курс за лишени от свобода в затвора в гр. ***.

Със Заповед №111/27.09.22г. на л.св. Р. Л. е заменен режима от „Строг“ на „Общ“ режим.

Със заповед №6/01.02.2023г. е заменен режима от СР на ОР, като му предстои преместване в ЗООТ.

Първоначално изготвената оценка на риска от рецидив е в ниските стойности - 34 т. Констатирани са следните проблемни зони: „*Отношение към правонарушението*“ - не признава вина за правонарушението, не желае да осъзнае сериозността на криминалното си поведение, тъй като твърди, че не е извършил нищо, имал е очакване да бъде оправдан, „*Начин на живот и обкръжение*“ - има контакти с криминално проявени, проявява безразсъдно и рисково поведение, „*Умения за мислене*“ - с висок интелект, който понякога пренасочва към нерегламентирани контакти и действия; осъзнава проблемите си, но

начините за решаване не винаги са в законоприемлива форма и не се стреми да търси поуки от постъпките си; може да прояви импулсивност в определени ситуации.

Актуалната оценка на риска от рецидив е 33 т. - нисък риск. Същата е редуцирана, като положителна промяна е настъпила в зоната „Начин на живот и обкръжение“.

Обобщеното становище на ИСДВ П.Ч. е, че при л.св. Л. целите и задачите, заложи в индивидуалния план на присъдата се изпълняват, но не са изпълнени в тяхната цялост, следва да бъде награден с домашен отпуск, замяна на режима от ОР на ЛР, както и да бъде преместен в ОТ, където да бъде проследено поведението му при смекчени режимни условия. Счита, че принципът на прогресивната система при изпълнение на наказанието все още не е реализирана в пълен обем и корекционната работа следва да продължи за постигане целите на наказанието.

Като доказателство по делото е приет препланираният план на присъдата от 08.07.2022г., подписан от л.св. без коментар. Заложените за постигане цели са в зоните „Умения за мислене“ /формиране на умения и навици за предвиждане на резултатите и последствията от собствените действия и поемане на отговорност/ и „Взаимоотношения“ / подпомагане на л.св. да поддържа контакт със семейството и близките/. В плана е направено отбелязване, че за изминалия период от една година при л.св.Л. се наблюдава добро цялостно поведение. Възложена му е работа, като не са регистрирани нарушения на трудовата дисциплина. Поощряван е с награди, не е наказван.

По делото като доказателство е прието и становище на Началника на затвора ***, дадено във връзка с молбата на Л. за условно предсрочно освобождаване, инкорпорирано в справката за изтърпяната част от наказанието. Според отразеното в нея, не са налице достатъчно данни за поправяне на лицето в рамките на пенитенциарното заведение. Целите и задачите, заложи в плана на присъдата не са изпълнени към момента, има актуални проблемни зони, по които работата следва да продължи, риска от рецидив не е намален в достатъчна степен, прогресивната пенитенциарна система не е изпълнена докрай.

За да остави без уважение молбата на л.св. Л. за условното му предсрочно освобождаване, първостепенният съд е приел, че макар да е налице едната от предвидените в чл.70, ал.1 от НК предпоставки – да е изтърпял не по-малко от половината от наложеното му наказание, не са налице убедителни доказателства за поправянето му.

САС намери за неправилно и незаконосъобразно определението на първия съд, с което е отхвърлена молбата на Л.. За да постанови атакувания акт, СГС е възприел и напълно кредитирал изразеното отрицателно становище на администрацията от Затвора гр.***, вкл. застъпеното такова в съдебно заседание, че са необходими поне още половин година, в рамките на която поведението на л.св. да бъде наблюдавано след замяната на неговия

режим. Преценката дали преследваните с наказанието „лишаване от свобода” цели са постигнати в течение изпълнението на наказанието следва да стане на базата на показаните резултати от страна на осъдения, а не въз основа изразеното становище на затворническата администрация. В тази връзка настоящият състав на САС внимателно проучи приобщените по делото доказателства, вкл. тези приети в хода на първоинстанционното съдебно следствие, и намери за необоснован направеният от СГС извод за отсъствие в конкретния случай на едната от предвидените в чл.70 от НК предпоставки за условно предсрочно освобождаване на лицето.

Преди всичко следва да се отбележи, че документите, съпътстващи молбата за условно предсрочно освобождаване, съдържат *само положителни данни* относно поведението на Л.. При това положение, напълно необосновано се явява отрицателното становище на длъжностните лица при Затвора гр.***, вкл. на самия Началник на Затвора. Констатираното противоречие между оценката на компетентните длъжностни лица и съдържанието на документите, съставени във връзка с корекционната дейност по отношение на Л., налага по-задълбочен анализ на намиращите се в затворническото досие обективни доказателства, съдържащи данни за демонстрираното от него поведение в хода на упражняваната наказателна принуда чрез лишаването му от свобода в затвор. Така по делото няма спор, че Л. безпроблемно се е адаптирал в затворническата среда, не е имал агресивни прояви и актуални нарушения на установения в затвора ред. Същият понастоящем полага труд и има положително отношение към възложената му дейност. Има доказателства за негово активно участие в образователни, обучителни, квалификационни и спортни дейности в затвора.

Внимателното съпоставяне на набелязаните цели и задачи в препланирания план на присъдата с документите от досието, съдържащи обективни данни за поведението на Л. през последните години от престояването му в затвора, налага извод, че същият е следвал една постоянна положителна линия. Освен, че полага труд с оглед на предоставената му възможност, вкл. и към настоящия момент, същият е показал добро поведение, доказателство за което е, както отсъствието на актуални наказания, така и наличните награждавания. Активно се е включвал в дейности, свързани със социално-възпитателната работа. Всички тези обстоятелства несъмнено сочат за положителната промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието. Планът на присъдата се изпълнява с активното негово съдействие. Настоящият състав счита, че е налице личностна готовност за вписване в обществото по положителен начин, в каквато насока са и обясненията, които л.св. дава пред съда, още повече при

констатираните ресурси на личността – има собствено семейство, с което поддържа контакти, има образование и професия, няма зависимости към алкохол и ПАВ. САС констатира противоречие в съдържанието на документите, изхождащи от затворническата администрация, където от една страна е посочено, че Л. показва добро поведение и стремеж към безпроблемно изтърпяване на наказанието, а от друга – че проявява безразсъдно и рисково поведение. Тъкмо обратното, наличните доказателства сочат, че в условията на затвора Л. се дистанцира от конфликтни отношения и ситуации. Същият поддържа връзка с роднините си, декларира, че в случай на освобождаването му ще замине за Украйна, където се намира цялото му семейство.

Според настоящият състав на САС декларативно посочените в доклада и приповторени в останалите документи проблемни зони при осъдения Л., не могат да обосноват отрицателните становища по начин, който да удовлетворява изискванията на закона, и в частност разпоредбата на чл.439а от НПК, която съдържа легалната дефиниция и примерно изброяване на обстоятелствата, сочещи на „положителна промяна” у осъдения по време на изтърпяване на наказанието. От особено съществено значение в случая са данните за налични ресурси на личността, които ще го подпомогнат за успешно вписване в обществото в живот на свобода – трудоспособна възраст, формирани трудови умения и навици, добри и подкрепящи семейни взаимоотношения.

Ето защо, противно на приетото от първоинстанционния съд, въззивният състав достигна до извод, че към настоящия момент осъденото лице е дало достатъчно доказателства за своето поправяне.

По изложените съображения САС намери, че атакуваното определение на СГС следва да бъде отменено и вместо него да бъде постановено условно предсрочно освобождаване по отношение на осъдения Л. от изтърпяване на останалата част от определеното му наказание „лишаване от свобода” по НОХД № 2948 /2017г. на Софийски градски съд.

На основание чл.70, ал.6 от НК следва да бъде определен изпитателен срок в размер на неизтърпяната част от наказанието с остатък към датата 12.04.2023г. от 2 години 6 месеца и 11 дни , съгласно справка на Затвора- гр.*** /л.18 от първ. дело/.

Водим от горното и на основание чл.70 от НК и чл.345, ал.2, вр. чл.341, ал.2 от НПК, САС, НО, 7 състав,

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ протоколно определение № 1784 от 12.04.2023г., постановено по ЧНД № 1160/2023г. на Софийски градски съд, НО, 30 състав и вместо него:

ПОСТАНОВЯВА УСЛОВНО ПРЕДСРОЧНО ОСВОБОЖДАВАНЕ на лишения от свобода Р. Л. Л. с ЛНЧ *****, ЕГН *****, наложено му по присъда № 135 от 17.05.2019г. по НОХД № 2948 /2017г. на Софийски градски съд, с остатък към 12.04.2023г. от 2 години 6 месеца и 11 дни, съгласно справка на Затвора-гр.*** /л.18 от първ. дело/.

ОПРЕДЕЛЯ на основание чл.70, ал.6, пр.1 от НК ИЗПИТАТЕЛЕН СРОК в размер на неизтърпяната част от наказанието, който към 12.04.2023г. е 2 години 6 месеца и 11 дни.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____